

PRÀCTICA SIGNIFICATIVA

FITXA SENCERA

Àgora Terrassa. Per un nou model de ciutat

àgora**terrassa**

	CATEGORIA: Participació ciutadana	DATA D'INICI: 2013
		DATA DE FINALITZACIÓ: Indefinida

PROVÍNCIA	MUNICIPI	NOMBRE D'HABITANTS
Barcelona	Terrassa	215678

RESUM

L'Àgora Terrassa és un espai obert de diàleg per a establir dinàmiques de consens per fer-se preguntes, fer aflorar idees, projectes i valors que permetin el compromís i la col·laboració entre administració, ciutadania i entitats, amb l'objectiu d'afrontar els principals reptes de ciutat. Hi participen representants polítics, d'entitats i col·lectius, treballadors de l'Ajuntament i ciutadans a títol individual.

Impulsat per l'Ajuntament de Terrassa, per unanimitat dels grups polítics, els seus objectius generals són definir un nou "Pacte de Ciutat", aconseguir repensar l'actual model de ciutat a través del diàleg i la reflexió crítica, definir les bases dels principals elements de consens ciutadà per reactivar l'economia local i generar oportunitats i, finalment, aconseguir la implicació de ciutadans, entitats, organitzacions i empreses amb el lideratge positiu.

Aquest procés participatiu ha recollit més de 200 preguntes en la seva diagnosi de les necessitats de la ciutat, preguntes que s'han traduït en sessions de treball i, finalment, en 30 projectes. Al procés han participat més de 180 persones en les seves sessions de treball i més de 3.000 persones en els seus projectes.

DESCRIPCIÓ DE LA PRÀCTICA

Context i motivacions per impulsar el projecte i situació prèvia a la iniciativa

L'Ajuntament de Terrassa, en la Junta de Portaveus del 4 de març, va acordar iniciar el procés participatiu Àgora Terrassa per assolir un Pacte de Ciutat. Durant els darrers anys, l'Ajuntament de Terrassa ha anat elaborant plans estratègics en quasi tots els àmbits d'actuació, plans estratègics que sovint s'han realitzat sense la necessària participació i reflexió ciutadana. En aquest sentit, existeix la idea compartida d'iniciar un procés que aporti unitat, consens i pacte, no només entre partits polítics sinó entre ciutadans, empreses, organitzacions, entitats i associacions, per assolir un objectiu col·lectiu.

L'Àgora Terrassa, com a Pacte de Ciutat, assumeix els plantejaments d'un Pla estratègic però ho fa amb la voluntat d'impulsar un debat que generi innovació social i econòmica des de la sostenibilitat. Cerca repensar els objectius comuns i establir mecanismes que permetin establir dinàmiques de consens renovant els instruments i la manera com ens relacionem i tractem les qüestions que preocupen al ciutadà.

Tots els polítics amb representació municipal van entendre, en la fase inicial del projecte, que donat l'escenari d'incertesa ha arribat el moment de tornar a definir les bases dels principals elements de consens i de repensar els objectius de ciutat per poder-los abordar de forma global i transversal. Els polítics amb representació municipal, com a membres de la Comissió d'Impuls del projecte Àgora, no assumeixen un protagonisme directe, sinó d'impulsió i orientació. Trien i delegen el lideratge a una Comissió Dinamitzadora composta de 10 ciutadans per imprimir ritme, visió global i transversal al procés. El treball d'aquesta comissió va començar el maig de 2013.

Objectius de la pràctica

General

- Aconseguir repensar l'actual model de ciutat a través del diàleg, reflexió crítica i oberta sobre el present i futur de la ciutat.
- Definir les bases dels principals elements de consens ciutadà per reactivar l'economia local, generar oportunitats, ocupació i cohesió.
- Generar el compromís i responsabilitat perquè ciutadans, entitats, organitzacions i empreses s'impliquin amb el lideratge positiu.

Específic

- Establir un mètode per ajudar a fer créixer els projectes de ciutat.

Diagnosi prèvia a la pràctica

ENS QUE HA REALITZAT LA DIAGNOSI

Observatori Econòmic Social i de Sostenibilitat Interna de Terrassa (OESST)

TIPUS DE DIAGNOSI

PARTICIPACIÓ D'ACTORS

Participativa

TIPUS D'ENS

Administració local

Documentació per a la reflexió estratègica descripció de l'OESST

Població objectiu i abast territorial (districte, barri, etc.)

Dirigit a tots els ciutadans de la ciutat de Terrassa, representats polítics, de l'administració, d'entitats, associacions i empreses.

Vinculació amb altres programes o actuacions

Àgora Terrassa s'emmarca dintre de la estratègia de ciutat d'actualització dels processos de planificació clàssics. El primer procés estratègic a la ciutat va ser l'any 1992 amb el Pla Estratègic. Des de llavors hi ha una cadència important de planificació en moltes àrees d'actuació temàtiques que són tractades des del punt de vista local.

IMPLEMENTACIÓ

Fases i principals línies d'actuació

1- Fase inicial: Posada en funcionament de la Comissió Dinamitzadora i formulació de les preguntes que marcaran el procés.

El projecte s'inicia amb l'acord entre els diferents grups polítics Municipals i la posterior posada en

funcionament dels dos principals òrgans de decisió: la Comissió d'Impuls (composta pels polítics amb representació municipal) i la Comissió Dinamitzadora, l'òrgan central que defineix el full de ruta i imprimeix ritme, visió global i transversal a les activitats i jornades a organitzar. Aquesta comissió està composta de 10 ciutadans que accepten el repte d'ampliar-ho a més persones i concretar projectes.

En una primera fase, i des de l'Observatori Econòmic Social i de Sostenibilitat de Terrassa (OESST) es treballa per realitzar una diagnosi de les principals necessitats de la ciutat en les àrees estratègiques d'intervenció municipal. En aquest procés de diagnosi es convida a la ciutadania a fer-se preguntes sobre el futur de la ciutat. Durant aquest procés, es recullen més de 200 preguntes que serveixen per detectar els principals desafiaments als quals s'enfronta Terrassa.

2- Fase de desenvolupament: Establiment dels Eixos transversals i els diàlegs al voltant dels mateixos.

Aquestes preguntes inicials es classifiquen i generen 6 diàlegs en eixos transversals que son la base de les sessions de treball. Els 6 eixos són:

- Creixement Col·lectiu, Ètica i Valors
- Cohesió Econòmica Social i Cultural,
- Innovació Social i Coneixement
- Governança
- Comunicació i Participació,
- Qualitat de Vida Urbana
- Estil Terrassa

En les sessions es plantegen reflexions al voltant de les preguntes i es treballa per traduir-les en projectes i propostes d'intervenció. Es realitzen tres sessions per cadascun dels eixos, generant un total de 18 sessions en el que han participat més de 180 persones. Aquestes sessions han estat liderades per un dels membres de la Comissió Dinamitzadora.

3- Fase final: Compromís Àgora i que els promotors/es Àgora iniciïn els projectes que desitgin.

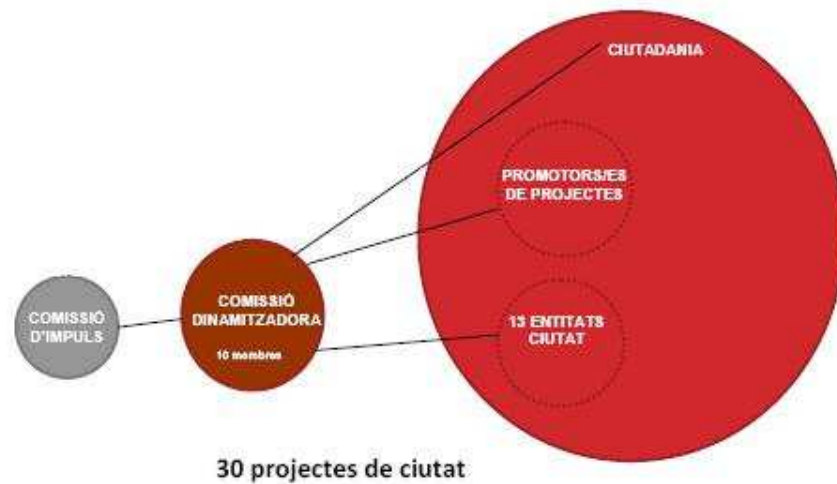
Aquests diàlegs Àgora han permès posar nom a 30 possibles projectes de ciutat. Les persones que han participat en els diàlegs Àgora Terrassa han donat idees en cadascun dels eixos i sobre alguns dels projectes que podrien ser interessants per actualitzar l'estratègia urbana. Es busquen promotors d'idees que vulguin portar a terme projectes en la lògica Àgora Terrassa.

L'Ajuntament ha de tenir un paper facilitador en l'assoliment del Pacte de Ciutat. El procés participatiu té la voluntat de que sigui la pròpia ciutadania qui dissenyi, interactui i assisteixi a les activitats. És des del compromís d'entitats, organitzacions, empreses i persones que s'enforceixen les xarxes i es desenvolupa una nova dimensió a la construcció de la realitat urbana.

Alguns projectes destacats que sorgeixen del procés Àgora:

- Eix Creixement Col·lectiu, Ètica i Valors: Creació Col·lectiva del Codi Ètic de la Ciutat.
- Eix Cohesió Econòmica Social i Cultural: Creació d'una moneda social a la ciutat com un mitjà d'intercanvi i promoció de l'economia local.
- Eix Innovació Social i Coneixement: Horts per contribuir a la millora de la cadena alimentària local.
- Eix Governança Comunicació i Participació: Plataforma que permet opinar als ciutadans sobre la ciutat.
- Eix Qualitat de Vida Urbana: Vapor Gran.
- Eix Estil Terrassa: Greeters, un projecte pilot per engrescar ciutadans i ciutadanes de la ciutat a fer de guies turístics.

QUI ÉS QUI A L'ÀGORA TERRASSA?

Actors que hi han intervingut

NOM	TIPUS	FASE EN LA QUAL INTERVÉ	TIPUS D'INTERVENCIÓ
Ajuntament de Terrassa	Administració local	Disseny	Impulsor
Descripció de l'actuació en la pràctica: Impulsor, ideòleg i finançador del projecte.			
Comissió Dinamitzadora	Administració local	Implementació	Organitzador
Descripció de l'actuació en la pràctica: Composta per 10 ciutadans i ciutadanes triats consensuadament pel seu lideratge ciutadà. Implementa i organitza les activitat de l'Àgora Terrassa.			
Comissió d'Impuls	Administració local	Implementació	Impulsor
Descripció de l'actuació en la pràctica: Composta pels grups municipals amb representació. Impulsor del projecte.			
Diputació de Barcelona	Administració autonòmica	Més d'una fase	Recursos financers (finançador)
Descripció de l'actuació en la pràctica: Finançament i avaluació del projecte.			
Entitats socials de Terrassa	Entitats i associacions	Implementació	Participant
Descripció de l'actuació en la pràctica: Diverses entitats i associacions de Terrassa participen en implementació d'activitats.			
Observatori Econòmic Social i de Sostenibilitat de Terrassa (OESST) local	Administració	Diagnòstic	Col·laborador
Descripció de l'actuació en la pràctica: L'Observatori Econòmic Social i de Sostenibilitat de Terrassa (OESST) realitza diagnosi de les necessitats del projecte.			

Recursos econòmics

Total euros per període

89.450€

Característiques generals del finançament (períodes, tipus...):

Durant els dos primers anys. La principal despesa associada al projecte és un percentatge dels recursos humans destinats a aquesta pràctica. Totes les altres estan relacionades amb l'edició de materials, sonorització de sales, gravació d'activitats, pagament de ponents, dibuixos, publicitat de les activitats, etc.

Total euros de tot el projecte (2013-2015): 89.450€

Total euros darrer any: 44.325€

Llista de recursos econòmics

NOM DE L'ENS	MODALITAT DE L'APORTACIÓ	PERÍODE DE FINANÇAMENT		QUANTITAT	
		DES DE	FINS A		
Ajuntament de Terrassa	Fons propis	2013	2015	48.174€	Observacions
Diputació de Barcelona	Subvencions públiques	2013	2015	41.276€	Observacions

Recursos humans

- 1 funcionària interina de l'Ajuntament de Terrassa.
- Col·laboració del Gerent Municipal
- Altres professionals municipals, com per exemple de l'Observatori Econòmic i Social de Terrassa.

Altres recursos

Sales d'equipaments municipals i Espais públics per les sessions Àgora.

Normes i mecanismes de participació implementats

- Sessions de diàleg, diagnosi i presentació del projecte.
- Grups de treball al voltant dels eixos de treball.
- Diversos processos de participació relatius al projectes derivats de les sessions de treball.

RESULTATS**Descripció dels productes assolits**

- S'han recollit més de 200 preguntes durant el procés participatiu de diagnosi de la situació de la ciutat.
- S'han realitzat 3 sessions Àgora per a cadascun dels 6 eixos de treball.
- Han participat més de 180 persones, repartides entre totes les sessions Àgora.
- S'han definit 30 projectes de ciutat gràcies al treball de les sessions.
- Més de 3.000 persones han participat en els diferents processos de participació posteriors associats a alguns dels 30 projectes (Enquesta de valors urbans, Enquesta recorreguts urbans, Diàleg Banca i Diners Públics, Acte "Pensa en tu, Pensem en nosaltres", Acte "el teu, el meu... el nostre camí", etc.).
- S'ha dissenyat un procés participatiu amb particularitats especials i que s'adapten als temps actuals lluny dels processos estratègics clàssics.
- S'ha desenvolupat un model de Compromís pensat per orientar les actuacions dels diferents actors de la ciutat en els projectes Àgora o altres activitats de ciutat.

Documentació produïda (informes, memòries, projectes, material de difusió...)

NOM	TIPUS	DATADISPONIBILITAT	DOCUMENTACIÓ ADJUNTA
EL PROCÉS ÀGORA TERRASSA Memòria 2015	Sí disponible		BonesPractiques_Enviat.pdf

Difusió de la pràctica

- La pràctica ha rebut difusió en diversos mitjans de comunicació locals.
- S'han realitzat 2 sessions de presentació i difusió a la Diputació de Barcelona.
- S'ha donat a conèixer el projecte a una conferència a la Federació de Municipis de Catalunya amb reflexions que parteixen del procés Àgora Terrassa.

Reconeixements i presentacions

La pràctica ha estat presentada a dos sessions realitzades a la Diputació de Barcelona i a un jornada de la Federació de Municipis de Catalunya.

- Vídeo editat d'una de les conferències a la Diputació de Barcelona sobre el cas d'èxit del projecte Àgora: <https://www.youtube.com/watch?v=nBc4haEL1lw>
- Vídeo presentació jornada a la Federació de Municipis de Catalunya: http://formacio.fmc.cat/09/index.asp?opc=20&titol=Seminari%20T%E8cnic%20Local&id_curs=365&tip=v&fol=320
- Es va realitzar, així mateix, "l'Acte de Presentació Col·lectiva" del projecte el passat 25 de novembre de 2013.

Impacte

- Ha augmentat la consciència de la importància de les relacions en la política i en els projectes de ciutat.
- S'ha repensat l'actual model de ciutat a través del diàleg, reflexió crítica i oberta sobre el present i futur de la ciutat.
- S'ha aportat proactivitat en comptes de reactivitat.

- S'ha definit les bases per practicar la relacionalitat entre ciutadania, els polítics i l'administració.
- Es fomenta la innovació social amb resultats a llarg termini. La proposta de l'Àgora Terrassa ha de ser valorada per la seva autenticitat en un plantejament diferent i l'assoliment dels diferents objectius i etapes en les que va avançant.
- És un espai que ha fomentat el creixement i les sinèrgies col·lectives. Tota innovació ha sorgit d'una persona o grup de persones que creuen poder assolir productes, experiències, pràctiques, accions per millorar la ciutat. En el cas de Terrassa, el projecte sorgeix de la Gerència Municipal, i és adoptat pels representants polítics municipals i delegat a la Comissió Dinamitzadora que accepta el repte d'ampliar-ho a més persones i concretar els projectes.

AVALUACIÓ

Tipus	Interna
Ens	Àgora Terrassa
Document adjunt	1230evaluacion.pdf

PRINCIPALS CONCLUSIONS

Observacions generals i aspectes assolits respecte als objectius inicials

En relació al primer objectiu d'aconseguir repensar l'actual model de ciutat a través del diàleg i la reflexió crítica, remarcar que s'han posat les bases per poder repensar la ciutat gràcies a la tasca de la Comissió Dinamitzadora i una metodologia en base a les preguntes i el "com" perquè la ciutadania pugui avançar en el present i futur de la ciutat.

Aquest projecte no ha cercat tant elaborar un document de planificació estratègica entre les principals empreses, entitats i govern local de la ciutat sinó que s'ha centrat més en la necessitat de repensar el model actual de ciutat. L'Àgora ha establert la necessitat de prendre consciència de decidir on som i com volem viure, instaurat nous hàbits i condicions per avançar col·lectivament. En definitiva, i arran de la crisi, s'ha donat l'oportunitat de practicar la relacionalitat entre ciutadania, els polítics i l'administració.

Respecte del segon objectiu relatiu a la definició de les bases de consens ciutadà per reactivar l'economia local, destacar la definició dels 6 eixos de debat i diàleg i les seves sessions de treball destinades a trobar el camí per afrontar els reptes de ciutat. Els 6 eixos s'han desenvolupat arran de les més de 200 preguntes que la ciutadania es va formular partint de la incertesa però també la il·lusió pel futur.

S'han celebrat sessions de Diàleg en 6 eixos que han permès la participació a l'Àgora Terrassa de més de 180 persones en 18 sessions i l'establiment de 30 projectes de ciutat així com d'altres que poden afegir en el futur. Els eixos s'han desenvolupat amb unes condicions de diàleg òptimes.

Finalment, i en relació al tercer objectiu consistent en generar el compromís i la responsabilitat perquè els ciutadans, entitats, organitzacions i empreses s'impliquin en el lideratge positiu, assenyalar que s'ha fomentat el govern relacional i s'ha avançat en la concreció d'un compromís que vol incidir en el procés gradual d'enfortiment de la xarxa ciutat.

S'ha desenvolupat un model de Compromís que parteix de l'experiència de tots el processos Àgora Terrassa. Aquest model està basat en 4 verbs (parar, escoltar, reflexionar i actuar), 4 actituds (sinceritat, humilitat, coratge i perseverança), 4 coordenades (ètica, confiança, comunicació i cooperació) i 4 dimensions (personal, professional, institucional i cívica). Aquest model es planteja perquè diferents actors de la ciutat hi donin suport i el que és més important, el practiquin pel que fa als projectes Àgora de ciutat i en noves aplicacions socials en el futur.

Punts forts de la pràctica

- El consens polític com a pilar per a definir projectes i estratègies de ciutat.
- Identificació dels reptes reals més enllà de les institucions i els partits polítics.
- Presa de consciència, per part dels principals actors, de la necessitat de crear un marc col·laboració i interrelació per engegar projectes de ciutat.
- L'èxit d'explorar nous formats per prendre consciència del fet urbà i motivar una participació diferent més enllà de la petició o la queixa.

Punts dèbils de la pràctica

- Àgora Terrassa és un procés participatiu relativament lent que no té resultats immediats i que provoca un gran desgast en els actor que el lideren ja que representa un canvi de model, de paradigma i d'actituds en vers les polítiques públiques.
- Sovint existeix una certa falta d'empatia entre els participants del procés participatiu, especialment en la implicació d'aquells col·lectius que poden estar interessats en un determinat problema, fet o acció.
- La interacció amb l'administració i la seva carrega burocràtica poden frenar el desenvolupament de determinats projectes.
- Les idees i projectes que poden desenvolupar-se sobre hipòtesis innovadores no sempre prosperen immediatament.

Propostes de millora de la pràctica

- Incidir més sobre dinàmiques de grup de projectes concrets perquè recullin suport ciutadà i fer-los viables perfilant la metodologia.

Possibilitats de realitzar la pràctica a altres àmbits o entitats

La cultura de la planificació estratègica ha esdevingut en molts municipis un instrument que necessita d'una revisió de les seves formes de comunicar-se i relacionar-se tant amb la ciutadania, com amb els actors principals del territori. En aquest sentit, el projecte Àgora Terrassa, a partir d'una lectura social i política del context actual, posa en marxa una proposta innovadora que pot servir d'inspiració per altres municipis que vulguin apostar per una participació ciutadana més madura i coresponsable.

Remarcant, però, que el projecte Àgora necessita d'una voluntat política unànime entre tots els partits amb representació i d'una important mobilització ciutadana que vagi més enllà dels habituals interlocutors de la societat civil amb els que l'administració es relaciona amb uns rols molt definits.

PER A MÉS INFORMACIÓ

Persona de contacte

Pere Montaña Josa **Càrrec**

Ens

Ajuntament de Terrassa

Adreça electrònica

pere.montanya@terrassa.cat

Telèfon

937397000

Lloc web

www.agoraterassa.cat

Adreça

Raval Montserrat 14

